

інтеграції вищої освіти з економікою як на національному, так і загальноєвропейському рівні.

У Німеччині економіко-управлінські дисципліни викладалися на традиційно ґрунтовному рівні, включаючи й навчання “непрофільних” студентів (тобто тих, хто за профілем підготовки не готувався як економіст чи управлінець). Водночас зростає вплив згаданого на зміст вузівської підготовки саме під кутом зору потреб профорієнтації, зокрема резюмуючої складової останньої - профадаптації випусників до нових об'єктів працевлаштування (що за умов посилення у навчанні економіко-управлінської підготовки зумовлює більшу надійність адаптації випусників вузів у фірмах та їх подальше профпросування).

Дослідження щодо Норвегії особливо підкреслюють посилення ролі економіко-управлінської підготовки всіх без винятку студентів як важливої умови пошуку нетрадиційних шляхів фінансування вузів та майбутніх місць роботи їх випусників. При цьому непрофільна економіко-управлінська підготовка все частіше розглядається як фактор надійності подальшої модернізації знань та підвищення кваліфікації.

Загальний висновок полягає у наступному: в сучасних умовах реформування економіки й освіти України засвоєння новітніх економіко-управлінських знань та їх використання у професійній діяльності кожного громадянина, особливо якщо він має чи матиме вищу освіту, є системновизначальним питанням збереження професіоналізму та якості робочої сили як окремих працівників, соціально-професійних груп населення, так і трудового потенціалу країни в цілому.

РОЛЬ КУРСУ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ В ФОРМУВАННІ СПЕЦІАЛІСТІВ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

**Н. Писаренко, О. Яремчук,
В. Лук'янов**

*Київ, Державний торговельно-
економічний університет*

Україна як суверенна держава почала самостійно формувати власну економічну політику з часу проголошення своєї незалеж-

ності спираючись на принципи демократії, свободи підприємництва і відкритості для інтеграції у світове економічне співтовариство. Але реформаторська діяльність щодо перетворення тоталітарної, надмонопольної, милітаризованої і неефективної економіки України в саморегульовану ринкову систему нашоується, крім інших, на труднощі, пов'язані з слабкою підготовкою першої більшості членів нашого суспільства до роботи в нових ринкових умовах.

Тому в числі невідкладних завдань - забезпечення відповідності економічних суб'єктів новим ринковим відносинам, їх готовності повноцінно включитися в цей перебудовний процес. В цьому світлі великого значення набуває перегляд традиційної парадигми професійної та соціально-гуманітарної підготовки фахівців.

Важлива роль в розв'язанні цих завдань належить економічній теорії.

Як же поставлено її вивчення в нашому суспільстві?

На вивчення гуманітарних наук у школах відведено 45% часу, точних наук - 55%. Все пізнається в порівнянні. В загальній освітній системі найрозвиненіших країн світу - США, Англії, Німеччини, Японії - на точні науки відведено 33% учбового часу. Дві третини іде на гуманітарні науки.

У нашому суспільстві як у школах, так і в вузах відбувається гуманізація навчання, але спостерігається скорочення навчальних годин на вивчення суспільних наук, у тому числі економічної теорії. В більшості вузів її вивчення зведено до одного семестра в обсязі 90 годин (раніше було 140).

Зміни в системі підготовки кадрів в країні відбуваються, але дуже повільно. Випуск спеціалістів з гуманітарних та економічних наук значно відстав порівняно з зарубіжними. Наприклад, на 10 інженерів, зайнятих в народному господарстві України, припадає 14 спеціалістів з вищою освітою нетехнічного профілю, тоді як в США - 114, Німеччині - 37, Франції - 32. Тобто, фахівців з економічного профілю все ще недостатньо. Але в нашій країні є великі невикористані резерви розвитку економічної освіти, попит на яку дедалі зростає. Тому при вивченні економічної теорії в вищій школі потрібно виходити з таких позицій:

по-перше, читання курсу економічної теорії має бути підпо-

рядковане з'ясуванню проблем ринкової економіки, закономірностей розвитку діалектики суперечностей, методів регулювання;

по-друге, зміст лекційних і практичних занять та методи їх проведення мають відповідати передовим світовим досягненням у розвитку загальної економічної теорії та її викладання;

по-третє, весь навчальний процес повинен бути підпорядкований діяльності майбутнього фахівця, має дати йому необхідну орієнтацію, знання того, як краще, де, за яких форм господарювання він зможе знайти застосування своєї спеціальності і використати одержані у вищому навчальному закладі знання.

Йдеться про те, що, вивчаючи фахові дисципліни, студент формується як майбутній спеціаліст, а засвоюючи курс економічної теорії - реалізації своїх здібностей з набутої професії.

І, нарешті, при її вивченні слід відмовитись від ізоляціонізму, визначити реальні досягнення, що мають місце в західних економічних школах, і творчо засвоїти ці досягнення, безперечно, зважаючи на потреби ґрунтовної їх адаптації до специфічних умов України.

THE NATIONAL COUNCIL ON ECONOMIC EDUCATION (U.S.): AN INSTITUTIONAL PARTNERSHIP OF HIGHER EDUCATION, THE PRIVATE SECTOR, AND PUBLIC SCHOOLS.

Joyce Gleason

*USA, Nebraska Wesley
University*

The National Council on Economic Education (NCEE) based in New York is a nonprofit, nongovernmental or, organisation that coordinates the efforts of 50 state councils of economic education to promote the teaching of economics in U.S. primary and secondary schools. State councils, in turn, support the efforts of Centers of Economic Education located in various higher, educational institutions. These resource centres are directed by professors of economics or education and provide courses in economics for school teach-